

PORSSZEM JANKÓ

SZERKESZTI:

Molnár György

BUDAPEST, 1931 NOVEMBER 1

HATVANNEGYEDIK ÉVFOLYAM

● 21 ●

8317 SZÁM

ÉBER ANTAL

meggondolta magát

Mit lehetne még bérbeadni?

**Betyáros kritika
a betyár-darabról**

*Nagy „Fehér ló“-áldozat
a Király Színházban*

A Vay-pör margójára

Hol spórolhat még a Pesti Polgár?

MATUSKA SÍBOLT IS

Ára: 4 Dinár

MOLNÁR JENŐ STRÓFAI

„Mindenki gyanús, aki él“

Az ember fölkel és teát iszik,
Két szem cukor, kenyér, hozzá a vaj...
Kincstári szem csak meg ne lássa, jaj!

Majd a trafikba megy és háromért
„Szimfóniát” vesz, ámde mielőtt
Belép, figyel: nem kémlelik-e őt?

Szeretne autobuszra szállni most...
„Hm, harminc fillér... majdnem egy
vagyton...
Magamat tettenérni nem hagyom!”

Gyalog megyen hát s ahogy mendegél,
Egy koldus áll elébe... Hopp, vigyázz!
Ha kém, úgy kedved' követendi gyász.

Rikkancs lapot kínál... s már venne is,
De egy csinos hölgy éppen szembejő...
Hah!... hátha ellenőr a szende nő!

Öt órát lótfut és megéhezik...
Leves után jól esne most a hús,
Ha nem volna oly átkozott gyanús.

A tejvóba megy hát délután,
De hallga csak... amint a tejbe néz,
Azt érzi, szédül, a feje nehéz...

Lefordul... elviszik... s az ellenőr
A morgueban így szól (hallja jól a holt):
„A disznó, lám, még három húsza volt!”

A Vay-pör margójára

Szemák bíró, a főtárgyalás elnöke megtiltotta a tanuknak, hogy méltóságosurazzák Vay Kázmér miniszteri tanácsost, az elsőrendű vádlottat. A beidézett két kegyelmes urat, Scitovszky volt minisztert és Sstranyavszky volt államtitkárt így szólította: tanu úr. Lám, egy monstre-panamapör kell ahhoz, hogy demokraták legyünk. Magyarországon csak a törvénytelen és a gőzfürdőben egyenlők az emberek.

Vay Kázmérről mint valami olimposzi félistenről beszélnek a tanuk. Vallomásaikat hallva, azt hinné az ember, hogy éveken át nem is Scitovszky, hanem Vay volt a belügyminisztériumnak a fején.

A belügyminisztérium számvevőségének eljárását többször erős bírálat alá vonta a főtárgyalás vezetője. Szegény

Két pesti beszélget

— Hallottad, mi történt X-szel? ..
Csökkentették a fizetését!
„Könnyű az embernek fix-szel, —
Bár nékem lenne, a kiskését!”

— Hallottad, mi történt X-szel? ..
Eladta házát a Fő téren.
„Talán még sajnálni is kell?!...
Ki veszi át az én házbérem?”

— Hallottad, mi történt X-szel? ..
Nem bérel már az Operában.
„Na, ettől nem lesz több gixer,
Sem hitelem a pucarájban.”

— Hallottad, mi történt X-szel? ..
A bé neje fogja szanalni.
„Az én nejem padlót vixel, —
Sajnálom, nem tudom sajnálni.”

— Hallottad, mi történt X-szel? ..
A villájukban már lakó van.
„Nálam két albérlő biccel,
S nyakig ülök szükségadóban.”

— Hallottad, mi történt X-szel? ..
Tea-estélyt sem ad egyet se...
„Mit akarsz ezzel a viccel? ...
Nálam már tea sincsen este.”

számvevőség! Bizony gyakran kellett kiutalni olyanoknak, akiket szívesebben kiutáltak volna.

*

Littke építész pezsgővel kedveskedett a hatalmas protektorainak. Magam is fennakadnék rajta, ha — Törleyt küldött volna nekik.

*

Mint halljuk, Vay Kázmér ezt fogja mondani ítélethirdetés előtt: „Ne éljen vissza a nevemmel senki! Azért, mert Vay vagyok, engem nem lehetett kenni.”

TÁVIRAT

LAVAL miniszterelnök, PÁRIS

Ön tehát ragaszkodik az aranyvalutához. Küldjön pár száz hordó aranyt és mi is makacsul ragaszkodni fogunk.

KÖZÉPEURÓPAI ÁLLAMOK

Berlinből írják:

Az angol font megingott. A kereskedők kihasználják a konjunktúrát. Egy berlini gramofonüzlet kirakatában ez a felírás olvasható:

„Éljen a ritka alkalommal! Amíg az angol font alacsony árfolyamon áll, vegyen — angol valcert!”

==
**Mikor
a csendőr élvez**

— Nagysád kérem, itt tilos a fürdés, — szól rá a csendőr egy csinos hölgyre, aki a Balatonban fürödni akar.

— Mért nem mondta ezt akkor, amikor látta, hogy vetkőztem?

— A vetkőzés nem tilos.

Az arany meg az árnyéka

„Amerikából a múlt héten ismét több hajórakomány aranyat szállítottak Franciaországba.”

Mit lehetne még bérbeadni?

Lássuk csak, mi van még itt eladó. Ime, néhány életrevaló tipp:

1. **Lillafüred.** Ezt a legkönnyebb bérbeadni. Ha minden vendég, aki legalább két hetet tölt ott, kormányfőtanácsosi címet kap, egy-kettőre megtelik a Palotaszálló. A minisztériumok főurai ugyanis olyan veszettül méltóságos híret költötték Lillafürednek, hogy egyszerű nagyságos urak nem mernek odamenni. Amennyiben a bérlő netán arra is kötelezné magát, hogy egy arany évi bért fizet, minden tizedik vendégnek „kegyelmes” címet kell adni. Buzdításul és csalogatónak.

2. **Kurzus-sajtó.** Költséges lévén a fentartása, okvetlen bérbé kell adni. A kurzusnak ugyan má kegyetlen rossz a kurzusa, de Hitlernél és Hugenbergnél talán sikerrel lehetne tapogatózni. Ha nem reflektálnának rá, a kitért magyar zsidó bárók ligájának kellene ajánlatot tenni. A Kornfeldek, Schossbergerek, Orosdyak, Ullmannok, stb. talán még áldozatot is hajlandók hozni, hogy a fajvédelem és az antiszemizmus gyönyörű virága ne hervadjon el végképpen.

3. **Kamaraszínház.** Azoknak a magyar szerzőknek kell felkínálni, akiknek a darabjait ezen a színpadon mutatták be. A számítás egyszerű... Minthogy mindenik szerző meg van győződve róla, hogy a többiek rossz darabjai miatt nem megy a Kamaraszínház, egyiküktől sem adnának elő darabot s így a színház hamarosan föllendülne.

4. **Pécsi egyetem.** Nem kell bezárni. Bérbé kell adni. Hogy kiknek?... Nem is lehet kérdés. A numerus clausus-szal külföldre szorított diákoknak. Statisztika van róla, hogy ezek öt millió pengőt költenek el a külföldön. Kérdezzék meg Pécs város közönségét: tiltakoznék-e öt millió pengő évi forgalom ellen? Az államnak egy vasba se kerülne a dolog, Pécsnek megmaradna az egyetem és még keresne is rajta.

5. **Állami számkukac-fejlesztő telep.** Egy huncut fillért sem ér. Egyszerűen be kell olvasztani valamelyik bakteriológiai intézetbe.

BORSSZEM JANKÓ A SZÍNHÁZBAN

A Király Színház nagy „Fehér ló“-áldozata kibékítette a haragvó isteneket

Lázár Ödönt és színtáborát hónapokon át sujtották vala a hatalmas helyi istenek: Córesz, Dulesz és Lád. Az öreg kulissza-augurok a szezon folyamán színrekerült darabok kitaposott beleiből jósolva, azt tanácsolták neki, mutasson be „Fehér ló“-áldozatot a haragvó istenek kiengesztelésére. Lázár megfogadta a tanácsot, pazar áldozatot mutatott be, sőt a fehér lovon kívül — kost was kost — három kellék-tehénnel és számos csinos macskával szolgált. A fényes áldozat bemutatását élénk jódlizás és jüdlizés kísérte. A Péchy halmok felől az eddigi böjti szelek helyett kedvező szelek kezdtek fújni, egy jóképű Kertész Kosáry-számra tépte a virágot és a Fejes-salátát, Jarno volt a király és Jenő volt a nádor. Az igazgatónak boldogan gratuláltak a hitelezői, de ő mélabúsan felelt: „Lázár vagyok a bókók lakomáján”.

Tamulság: okosabb dolog egy öreg „Aranykakas“-t, mint a közönséget „Fehér ló“-vá tenni. Prognózis: még ha megpuhka is a takarékosági bizottság — száz telt ház. Már csak Fejes Teri miatt is.

FIRHANG MÖGÖTT

A PUSZTAI SZÉL premierjén, felvonásközben, arról folyik a vita az egyik páholyban: alkalmas-e a Vígszínház efféle betyárhistóriák eljátszására? Csortos mint haramiavezér, Rajnai mint öreg szegénylegény, Gombaszögi Frida mint csaplárosné... Azt mondja a lipótvárosi méltóságos asszony:

— Jó, én ebbe is belemegyek... Zsi-ványkodás, rablás, lopás: rendben van. Csak a színhely ellen van kifogásom. Mindez elképzelhető a Lipótvárosban is, sőt... És mennivel hercigebb lenne például Csortos mint vezérigazgató, Rajnai mint administrateur délégué és Gombaszögi mint kormányfótanácsosné...

*
HUNYADY SÁNDOR, szegény, nem tehet róla, hogy éppen ezt a darabot írta meg. Vígszínházi intimpisták azt uttgják, hogy hat témát tálalt fel a briliáns fiatal drámaíró Jób Dánielnek, aki a betyártörténet mellett döntött. A többi öt témát a mai életből vette Hunyady. Ezek nem tetszettek Jóbnak, aki a bemutatás után stilszerűen így sóhajtott fel:

— Hát van még egy ilyen betyármesettség, mint a dramaturgia?

*
AZT BESZÉLIK a kulisszák világában, hogy Gál Annie, aki „A Noszty-fiú esete Tóth Marival” című vígjátékban játszott utpljára szép sikerrel egy kisebb szerepet s aki azóta a társadalmi életben sokkal nagyobb szerepet játszik, visszakívánczik a színpadra. Hír szerint egy fiatal magyar szerző új darabjában lép fel, amelynek tárgya a nagyipari életből

van merítve. Az újdonságnak, mint mondják, *Textil* a címe és számos utalás, sőt átutalás van benne a mai mostoha deviza-viszonyokra.

*
A TOROCKÓI MENYASSZONY hatalmas ifjú szerzőjétől, *Indig* Ottótól megkérdezték a premier után:

— Mi lesz a legközelebbi darabja?

— A Torockói menyasszony ellen-vígjátékát írom meg.

— Hogy-hogy?

— A mostani darabomban egy keresztény lányról van szó, akit négy hétig zsidónak néznek és ebből származik a bonyodalom. Az új darabom hőse egy pesti fiatalember lesz, akit négy hétig kereszténynek néznek. Természetesen gyors karriért csinál s mire kiderül a rejtély, már ki is van térve. Így aztán elmarad a bonyodalom.

*
HAGENBECK vendég szerepel legközelebb a budapesti színházakban. Erre a turnéra az a körülmény batorította fel, hogy Budapesten nagy keletje van az állatoknak, mert hol egy „Templom ege-re”, hol egy „Zöld bárány”, hol egy „Fehér ló” bukkan fel a színpadokon. Lázár Ödöntől megkérdezték, helyesli-e a hamburgi „Zoo” híres igazgatójának tervét.

— Zoo soll ich leben, igaza van! — sóhajtott a színingazgató.

— Hallottad? Mozgót akarnak csinálni két régi pesti színházból.

— Éppen ideje! Eddig úgyse mozgottak valami túlságosan a pénztárak előtt.

Nemzetközi rímek

Amerikából visszajött Laval
És egyezségről, sikerről szaval,
Miközben dül a nagy világ-kravall.

Germánok feje nagykeserűn ing,
Jaj, mit hoz nekik a jövő Frühling!...
Reményük most is egyedül Brüning.

Amíg bennünket bánat s ború ver,
S bőszen folyik az aranyborjú-per,
Nevet a markába Laval és Hoover.

Lengyel korridor... elrabolt Danzig...
Ezer újságban most erről van cikk
És vitatkoznak — bis hundertzwanzig.

Akik nem jelentették be az aranykészletüket

A nemesfémek és valuták kötelező bejelentéséről szóló rendelet végrehajtása körül bizonyos lazaságot veszünk észre. Nos, mi leleplezzük a készletrejtegetőket. Herczeg Ferencnek „Aranyhegedű”-je és „Aranyborjú”-ja van.

Móricz Zsigmond „Sárarany”-t tart a könyvszekrényében. (Csak a „Hét krajcár”-t szolgáltatta be.)

Lakatos László megtartotta a „Zafirgyűrű”-jét, sőt — amint a színpadi szerzőktől halljuk — Olaszországba síolta.

Zerkovitz Béla vidáman füttyölteti az „Aranymadar”-át.

Szép Ernő ép most csempészte ki Párizsba az „Aranyórá”-ját.

Fóthy János „Igazgyöngy”-ét megtalálták a Kamaraszínház irodájában.

Radnai Miklós az Operaházban rejtgeti a „Rajna kincsét”.

Végül egész sereg Arany van a köz- és magánkönyvtárakban. Ezenkívül még hány destruktív Rubin, Perl, Gold, Silbermann, Diamant és Saphir bujkál az országban!

Kérdés a 33-asokhoz

A szellemi szükségmunka után is dupla jövedelmi adót kell fizetni?

Jobb lett volna nem kérdezni...

Eber Antal: Mit szólsz hozzá? ... Ki léptem az egységspártból.

Friedrich István: A választás előtt hőstett lett volna.

Kedves Borsszem Jankó!

Visegradiné azt mondja a nődivatáruház segédjének:

— Ez a kelme nem tiszta gyapjú.

— Dehogyan, nagyságos asszonyom, a legprimább gyapjú, ami létezik.

— De hiszen a címkején az áll, hogy gyapot.

— Oh, kezit csókolom, ezzel csak a molyokat akarjuk félrevezetni.

Csak finoman!

Párbeszéd a patikában:

— Mivel szolgálhatok, kérem?

— Kérek egy adag szükségsegélyt.

Mért nem találnak megfelelő pénzügyminisztert?

Erre a kérdésre néhány példázattal felelünk:

A színigazgató, aki tenoristát keres, nem szerződött basszistát.

A beteg, aki meg akar gyógyulni, nem ügyvéddhez megy.

Aki házat építtet, nem a mosónőjével tárgyal.

Aki jó ujságot akar kiadni, nem politikusokkal iratja.

Végül: aki jó pénzügyminisztert akar, az nézzen szét a tehetséges bankárok között és hagyja fenébe a magas bürokráciát.

MAGA CSAK TUDJA SALAMON BÁCSI...

...mit kíván magának ez a szegény ország: azt-e, hogy végre igazi demokrácia legyen itt vagy pedig azt, hogy végre pénzhez jusson?

Seiffensteiner Salamon bátyánk rágyújtott egy jól szelelő Britanikára és így válaszolt:

A szerencsétlen Vogelscheura két csapást mért a sors: nagyon szegény volt és nagyon csúnya, de annál zsémbesebb felesége volt.

Egy este megjelent előtte az Ur angyala és így szólt:

— Eljöttem, hogy segítsék rajtad. De figyelmeztetek, hogy már a menyországban is gazdasági válság van és ezért a békebeli három kívánság helyett csak

egy kívánságodat teljesíthetem. Kívánj tehát valamit, de jól gondold meg, hogy mit.

Vogelscheu elkezdett spekulálni:

— Mit érek velem, ha azt kívánom, hogy szabadítson meg a feleségetől és továbbra is egy snorner maradjak? Viszont azzal sem érek semmit, ha egy millió pengőt kívánok, mert akkor nyakamon marad a feleségem és nem tudok örülni a vagyonomnak.

Hosszas töprengés után végül így szólt az angyalhoz:

— Egyetlen kívánságom az, hogy huszonnégy órán belül én legyek a város leggazdagabb özvegyembere.

Osz-posz: ez a szerencsétlen ország is csak egyet kíván, azt, hogy minél előbb jólétben élvezze a demokráciát.

Matuska síbolt is

(Saját tudósítónk újjából kiszopva.) *Hírhedtté vált hazánkfianak, Matuska Szilveszternek életéből újabb terhelő körülményt sikerült kinyomoznunk.*

Matuska, amint ezt megírták a lapok, csak pár évvel ezelőtt költözött Bécsbe. Mint kiderült, az elköltözés alkalmával síboltást követett el. Abban a pillanatban ugyanis, mikor elhagyta országunk határát, olyan értéket csempészett ki saját undok személyében, amelyért a rendőrhatalomnak direkt Bécsbe kellett menni, hogy akár erőszak árán is visszahozza. Még hogy egy ilyen érték is a külföldön pusztuljon el!... Azt már nem. Pusztuljon el csak itthon!

— Mondja, szomszédasszony, mért nincs madárijesztő a kertjében?

— Főlöszleges. Egész nap a kertben vagyok.

A Fészek-klubban

— Nem értelek, öregem... A tegnapi kritikában azt írtad Szemetfalvyról, hogy sokatígérő tehetség. Hogy írhattad le ezt?

— Mert sokat ígért nekem, ha azt megírom.

NEM VESZEK ÚJAT,

mert a **PURGATORIUM**
rongyos

nyakkendőt, fehérneműt
javít, alakít.

Műstoppol, szemfelszed,
fej, talpal, sloppol
fillérékért.

Írjon, munkáért meggyünk.

OKTOGON
Teréz körút 18

Éber Antal meggondolta magát

Igen. Meggondolta magát. Csak egy kicsit sokáig gondolkodott. Én például az Éber Antal helyében és az ő pénzügyi ismereteinek birtokában már 1931 június elején meggondoltam volna magamat. Amikor még Bethlen Istvánnak hívták Magyarországi miniszterelnökét. Én például nem kértem volna audienciát Éber Antal helyében a nagyhatalmi miniszterelnök-vezértől és nem eszközöltem volna ki banknelői tekintélyemmel, hogy léptesse vissza Nyíregyházán Rakovszky Ivánt és küldje valahova Keszthelyre vagy hova mandátumot szerezni. És nem esküdtem volna fel arra a gazdasági politikára, amelyről tudom, hogy még csak pár hét, attendez, hölgyeim és uraim, aztán égszakadás-földindulás, szükségrendeletek, fizetéscsökkentések, irgalmatlan adók, köznyomor és központi temető . . . Nem bizony.

Ha én annyit tudok a magyar közgazdaság legbelső szentélyének titkaiból, mint amennyit az Éber Antaloknak (ha ugyan még igényt formálnak a megkülönböztető „szakértő”, „kitűnő közgazda” stb. címre) tudniok kell, akkor kiállok a nyíregyházi piacra és ezt harsogom:

„Polgártársak! Ne hallgassatok a tudatlanokra és a tájékozatlanokra, mert a keserű csalódás, a kései kiábrándulás mocsarába taszítanak benneteket. Ne hallgassatok a nyugotigérőkre, de azokra sem, akik szépítik a dolgokat. Polgártársak! Én hivatásomnál fogva sokkal mélyebbre és sokkal tisztábban látok, mint ezren és ezren. Én tudom, hogy ez a rendszer a teljes összeomlás előtt áll, de csödbe viszi magát az országot is. Polgártársak! Döntsétek le ezt a pazarló, kártékony, nemzetbomlasztó, népsorvasztó rendszert és kövessetek engem, aki homlokegyenest az ellenkezőjét akarom annak, amit Bethlen és társai csinálnak. Válasszatok!”

Persze . . . ha így beszél vala Éber Antal, a hatóságokkal gyűlik meg a baja — nálunk. Talán le is fogják, egy kicsit megmacerálják, a pénzelt sajtóval a „hazaárulás” forró olajába mártogatják, lezsídják, mit tudom én . . . De ez férfihöz, a magában hivatottságot érző közszereplőhöz, a vezérszerepre törekvőhöz méltó hang és attitűd. Nem pedig az, amit Éber Antal produkált. Hogy a választás előtt odasüندörög az egységes bálványhoz s bemutatván oltári áldozatait, kegyes megtérésért és támogatásért esedezik. Hogy hatósági segédlettel elnémítja a többi kormánypárti és ellenzéki jelöltet. Hogy „egyhangú” bizalmat ügyeskedik ki magának hatalmi fedezettel. És mikor betakarítja a mandátumtermést, ülve a háborítottatlan birtokban, már élesíti a törít, mellyel az első alkalmas pillanatban nekirothat a tulajdon politikai szülőapjának . . .

Nem, Éber Antal úr és a többi éberantalok . . . Ezt és így mégsem lehet. Ha másért nem, már csak a gyomrunk kímélése okából is tiltakozunk az ilyen felháborító utólagos meggondolások (és előzetes ravaszkodások) ellen. Egyenesen kimondom: gusztagustalan olvasmány az olyan kilépő levél, amely kígyót-békát kiált arra a tízéves rendszerre, amelynek ótalma alatt alig pár héttel előbb vonult be az ádáz új ellenzéki a mindenható kormánypártba és ezen keresztül a parlamentbe. Ne haborgassák az emésztésünket, ne utáltassák meg velünk végleg a közéletet és a politikai morált. Éber Antalnak nem volt joga otthagyni az egységspártot. „Bethlen vezér” programjával lépett fel és Nyíregyházán megfelelőszámú ajánlást sem kap, ha főispán, alispán, pénzügyigazgató, le egészen a vasúti bakterig, nem szavaz és szavazhat rá nyilvánosan. Mitriehen, tisztelt egységspárti urak! Bentmaradni a pártban, következetesnek lenni a tegnapi vallott elvekhez, hűnek maradni a tegnapi imádtott vezérhez. Az ellenzékiiséget pedig bízzák ránk, választókra és a mi választottainkra.

Hallom, Gaal Gaszton pártjának klubhelyiségében olyan nyüzsgés van, hogy az a tucat kiszagda-képviselő szinte nem találja a helyét. Szemérmetlenül tolakodnak a jószimatúak, az új csillag fölkelését várók. Akik ott lábatlankodnak minden kormánypárt körül, amíg remélhetnek tőle és elsőül futamodnak meg, ha más tájékot kezd pásztázni a tömegek bizalma s a velejáró aranyeső. Nyomorult elvtelenség, piszkos haszonlesés, förtelmes tülekedés . . . Ahogy annakidején a vörös rémuralom hunyász kiszolgálói vedlettek át a fehér terror csahosaivá. Ezért nincs nálunk egészséges közszellem, nyugati parlamentarizmus, a pártok nemes küzdelme és váltógazdasága.

Éber Antalnak nem lett volna szabad a kilépőlevelével valóságos menlevelet adni a politikai élet ilyen söpredéke számára. Éber Antalnak meg kellett volna gondolnia magát, mielőtt — meggondolta magát.

MOLNÁR JENŐ

Bizonytalan terminus

— Szóval az öreg Kovács nem akarja neked adni a lányát.

— Nem adja... És sehogyse tudom meglágyítani a szívét. Azt mondja, ebben a dologban nem a szívére, hanem az agyára hallgat.

— Akkor várj addig, amíg meglágyul az agya.

A viszontlátás örömeiben

Két régi jóbarát találkozik a Nagykörúton.

— Szervusz, öregem!... Na hallod, legalább harminc éve nem láttuk egymást.

— Majdnem eltaláltad. De huszonöt éve legalább is.

— Erre iszunk, komám!

— Benne vagyok, de figyelmeztetek, hogy utoljára én fizettem.

A türelmetlen vendég

Mayer János: Meddig várjak még, Agrár néni?...

Agrár néni: Tessék türelemmel lenni... Az Ivády kegyelmes úr van odabent. Úgy látszik, újabb szükségrendelet jön ki.

A Népszövetség pénzügyi bizottsága megvizsgálta Pesti Polgár háztartását és a következő bölcs tanácsokat adta:

Miután a bevételek tovább nem fokozhatók, a túlméretezett kiadásokat kell csökkenteni, még pedig a következő módon:

1. A béliügyi tárca keretében törlendő a reggeli és az ozsonna. Továbbmenő béli-csatornaszabályozásnál a hideg vacsora törlése is melegen ajánlható.
2. A külügyi tárcánál törlendők a férj titkos szerelmi kiruccanásai; a feleség esetleges ilyen tevékenysége mint bevételi forrás fenttartható.
3. A honvédelmi tárcánál a szakácsnéval együtt a továbbszolgáló altiszt is törlendő.
4. A földművelési tárcánál a család férfitagjai részére engedélyezett tyúk-kölcson megszüntetendő.
5. Az igazságügyi tárcánál az anyós személye kikapcsolandó, miáltal végleg elkerülhetők az úgynevezett házi perek.
6. A kereskedelmi tárcánál minden vám törlendő, amelyen többet veszít, mint a réven.
7. A kultusztárcánál minden könyv törlendő — az adókönyv kivételével.
8. A jóléti tárcánál csak a cím törlendő, Jólét helyett ugyanis arra kell törekedni Pesti Polgárnak, hogy minél előbb jobblétre szenderüljön

Az árverések csődje után

— Árverezni jöttünk, kérem...

— Hahaha!... Maguk dobbal akarnak máma vevőt fogni?...

Pesti üzlet 1931-ben

Apfelbaum ott áll este a ruhaüzlete ajtajában és éppen zárni készül, mikor egy vidéki ember állít be. Körülnéz és megtetszik neki egy öltöny.

- Mibe kerül? — kérdezi.
- Nyolcvan pengőbe.
- Annyit nem adok.
- Hát mennyit ad?
- Negyvenet.
- Nem adhatom olcsóbban.
- Jó, — mondja a pasas és sarkonfordul. — Akkor Isten áldja meg!
- Itt van, vigye! — kiált utána Ap-

felbaum. — De becsületszavamra, csak azért adom ennyiért, mert nem akarom elengedni az első vevőt.

Nyílt levél Nagy Emilhez

Excellenciád azt javasolja, hogy a jövőben ne töltsék be a megüresedő mandátumokat, mert ezzel is kevesebb lesz a parlament fentartásának költsége. En gedje meg, hogy mi tisztelettel ellenindítványt tegyünk. A mi javaslatunk az, hogy ezentúl csak a megüresedő mandátumokat töltsék be. A többi fölösleges. Ha már takarékoskodunk...

Mit mondott Laval Párizsban az amerikai útról?

Mikor *Laval* miniszterelnök Franciaországban partraszállt, valósággal megostromolták a párizsi ujságírók. Laval feltűrt gallérral, egész testében dideregve állt előttük és nem felelt. Végre megkérdezte az egyik ujságíró:

— Talán fázik, Monsieur le président?

— Ne csodálja, — szólalt meg most Laval. — Soha életemben nem láttam még ilyen éles *Boraht*.

Barátságos meccs Laval és Borah közt

A világlapok tudósításai csak halvány képet adtak arról a beszélgetésről, amely Pierre Laval francia miniszterelnök és William Borah amerikai szenátor közt folyt le. Borah tudvalevőleg nem valami hízelgően nyilatkozott a franciák politikai magatartásáról, Laval még kevésbé hízelgő választ adott. Mikor aztán összehívték, Laval azt mondta, hogy „nem tudott túrtóztatni a reflexein”, Borah meg azt, hogy „az ön válasza talpraesett és tapintatos volt, de nem valami diplomatikus”. Nos, ez csak fele, illetve még tíz százaléka se a valóságnak. A párbeszéd — washingtoni kábeljelentésünk szerint — így folyt le:

Laval: Szenátor úr, úgy tudom, Idahoba való, ahol a legmakacsabb amerikaiak vannak. Nos, én Auvergne-ben születtem, ahol még makacsabb franciák vannak.

Borah: Fogadok, hogy az idahoi emberek makacsabbak.

Laval: Fogadok, hogy az auvergneiek a makacsabbak.

Borah: Mibe fogadjunk?

Laval: Akármibe. Mondjuk: öt hajóromány aranyba.

Borah: Bagatell! És hogyan bizonyítunk?

Laval: Az nyer, aki makacsabb. Akit nem lehet kihozni a sodrából. Nos, kezdje el!

Borah: All right! Én tehát megmaradok amellett, amit állítottam. Illetve tovább megyek. Miután ön kijelentette, hogy nem azért jött Amerikába, hogy velem vitatkozzon, bár ez a kijelentése franciásan finom és szellemes, faragatlan fatuskónak tartom őnt.

Laval: Mint született francia, mindent alárendelek az udvariasságnak. Ha tehát azt mondom, hogy ön egy ordenaré frá-

ter, azt hiszem, igen választékosan fejeztem ki magamat.

Borah: Elismerem, de bátorkodom hozzátenni, hogy az olyan rondaképű cigányok, mint ön, nálunk a villamoszékben fejezik be fényes karrierjüket.

Laval: Enchanté, Monsieur le Sénateur... Mélyen fájjalom, hogy idült elmebaja miatt nem látogathat el hozzánk, Franciaországba, amely direkt az ön tiszteletére statáriális bíróságot léptetne életbe, hogy az ilyen pimasz öreg gangstereket a hóhér kezére adja. Voilà!

Borah: Igazán sajnálom, hogy a dicső francia nemzetet meg kell fosztanom ettől a kékgyöngyörtől, de egyelőre az a helyzet, hogy az én idült elmebajomra szüksége van Amerikának. Azt a pár barátságos, de igen energikus rúgást ugyanis, amely az ön embonpointjének antipólusára vár, az én vezényszavamra fogja megkapni Amerika népétől.

Laval: Mélyen meghat az ünnepélyes búcsúztatásnak ez a módja, amely bizonyára mély nyomokat hagy rajtam, illetve bennem. S ha ezzel szemben én most arculköpöm önt, Mister Borah, ez csupán nyálás viszonzása az ön feledhetetlen gavallériájának.

Borah: Ezt a három boxütést vigye el örök emlékül, Monsieur le Président. *(Megboxolja.)*

Laval: Hálás köszönet, Sir. Most pedig engedje meg, hogy francia tapintattal két jó nagyot kenjek le magának. *(Lepofozza.)*

Borah: All right! S miután a fogadás eldöntetlen maradt, kérem, fogalmazza meg velem együtt a világsajtó számára adandó nyilatkozatunkat.

(Összeülnek és megírják a kommunikét. Lásd a bevezető sorokat.)

M. J.

Olcsobban, mint bárhol
vehet a gyártónál,

Nedelko Sándornál

Budapest VII, Károly körút 15. sz.

90 éves cég

hátizsákot

minden méretben és formában,
továbbá **ponyvát, sátrat,**
zsákot és gazdasági köte-
leket stb.

Genfi szakértők

— Néhány közüzemet okvetlen bérbé kell adni a magyar államnak, ha szabadulni akar a deficitől. Nem gondolja kolléga úr?

— Én is ezen a nézeten vagyok. Egyedül a Dohányjövedéket kellene megkímélni. Én tudniillik hosszabb ideig Budapesten maradok és szívósan ragaszkodom a jó magyar szivarokhoz.

Reb Menáchem Ciceszbeiszer rövid, de velős nyilatkozata Borah amerikai szenátorról

A *Borsszem Jankó* kérdést intézett régi, kitűnő munkatársához, főtisztelendő Reb Menáchem Ciceszbeiszerhez, mi a véleménye Borah amerikai szenátor állásfoglalásáról az európai kérdésben. A válasz így hangzott:

— *Borah dájón emesz!*
(Avatatlank kedvéért: „Áldassék az igazságos bíró!”)

WEISZ MARISKA

V, LIPÓT KÖRÚT 22

**Függönyök. Terítők.
Dívtatos kézimunkák.**

A SLÁGER-CIRKUSZ SZENZÁCIÓS ATTRAKCIÓI

MR. VARGHA
az ő adókaptafájá-
val

MR. KÁROLYI
GYULA
iskolalovaglása
„Takarékosság”
nevű vesszőparipá-
ján

MATUSKA SZILVESZTER
SCHÄFFER M. V. (mint vagány)

?
A nagy rejtély,
hogymiből élünk

THE SCHIEBER
CSOPORT
zsonglörködései a
valutákkal

A HIRES
AJ—VAY CSOPORT
a „Törvényszék előtt” című jelenetben

DON
WEINRÉBUSZ,
a híres tenorista a
„Csempész” áriával

THE 33-AK
mutatványai a tra-
pézen és a ká pézen

ARANYKÖPÉSEK

Az a dolog, amit azért teszünk meg, hogy meg ne szóljanak érte, inkább hiúságra vall, mint kötelességtudásra.

A milói Vénuszt is már rég elfeledte volna a világ, ha nem hiányozna az egyik karja.

A hősök olyanok, mint a gondolatok: pillanatok alatt születnek.

A lusta ember olyan, mint az a gyógyszer, amelyet minden esetben föl kell rázni, hogy használható legyen.

Karádi Emil

Abbazia-Kávéház

(Oktogon)

Tulajdonos: Steuer Gyula

Cégalapítás: 1869

Forradalmi újítás

hogymár nem kell az arcot tíz percig szappanozni, mert az amerikai „Fulgor” borotválóvíz pillanatok alatt megpuhítja a szakállt s így néhány perc alatt készen van a borotválással.

Válasz

egy megtisztelő felhívásra

Erdély vidám és szatirikus hetilapja, a Kolozsváron megjelenő „Erdélyi Garabonciás október elseji száma a következő nyílt felhívást intézte a „Borsszem Jankó” szerkesztőjéhez:

MOLNÁR JENŐ URNAK, BUDAPEST

Kedves és igazságos Kartárs úr!

Szomori dolog esett meg nálunk mostanában. Ez a talmi írómágnás átlépett a demarkációs és demokrációs határon, azután „műveletlen bandának” nevezte madártávlatból a romániai magyar újságírókat, akiket nem is láthatott, mert ők sem óhajtották látni. Miután ki-ki a saját hangszerén játszik a legszívesebben, mondja be neki halk nótámat a fülhallgatóba.

A nyílt levél elejére biggyesztett „Szomori” jelzőből következtetem, hogy alighanem Szomorj Dezsőnek, a kitűnő regény- és drámaírónak valami nyilatkozatáról lehet szó, amelyet a derék erdélyi kartársak sérelmesnek találtak. Viszont a „Pesti Napló”-ban nemrég helyreigazító sorokat olvashattunk Szomorj Dezső tollából és pedig az erdélyi újságírókkal kapcsolatban. Ezek után a bohém-lovagiaság szabályai szerint elintéződött a kínos ügy s úgy érzem, csak rontanék vele, ha lezárt aktákat szellőztetnék. A megbántott kollégák hozzájutottak a kellő elégtételhez. A nyitott kapu döngetése ezúttal duplán is hivatalan prókátorkodás volna. Egyébként szíves üdvözlöt a „Garabonciás”-nak és az erdélyi íróknak! (M. J.)

TÖRVÉNYSZÉKI SZINHÁZ

Rángatja az ÁLLAMÜGYÉS
Panaszolta: Halassy Géza a Vay-per tárgyalásán.

Szín: Dr. HAVAS védősáncok az építészeti fronton.

Töprengés

— MIÓTA VÁGJÁK CSAKÁNYAL A VAY-AT?

A Rimamurány Salgótarjáni Vasmű Részvénytársaság igazgatósági ülése jóváhagyta az 1930. évi mérleget. A belföldi fogyasztás további lényeges csökkenése, az exportárak leromlása és a termelési költségek megrágulása az eredményre kedvezőtlenül hatott. Bár a tiszta nyereség hiánya s a rendkívüli gazdasági és hitelviszonyok osztalékfizetést nem tesznek indokoltá, az igazgatóság az október 30-ára egybehívott közgyűlésnek azt az indítványt fogja előterjeszteni, hogy a rendes tartalékalap felhasználásával részvényenként 1 pengő 50 fillér osztalékot határozzon el.

Látszatadó

— Mit szól hozzá, rebelében?... Föl-emelték az adómat, mert a feleségem nagylábon él. Azt mondja az adóhivatal, hogy ez a látszat ellenem szól.

— Te pedig mondd azt, hogy ez a látszat — csal.

Seiffensteiner Salamon a Népszövetség albumába ezt a kis versikét írta:

Mióta Pesten járt
Főtitkár Avenol,
Azóta mindenki
Kölesönért davenol.

Kültelki párbeszéd

— Ez a Matuska, a cselekedeteiből ítélve, nagyon otthonos volt a vagányok közt.

— Hát még a vágányok között!

Montecarlói történet

A hölgy tanácstalanul ült a rulettasztalnál. Nem tudta, melyik számra tegyen. Végre odafordul a mögötte álló úrhoz és tanácsot kér tőle.

— Tegye meg az éveit számát, asszonyom, — szólott udvariasan a férfi.

A hölgy a 24-esre tett. A golyó perdült és a 35-ösön állt meg.

— Látja, asszonyom... — mondta a férfi. — Mért nem fogadta meg a tanácsomat?

Dr. Kajdacsy szakorvos
VIII, József körút 2

Rendel: 10—4 és 7—8-ig vér-, bőr- és nemibetegeknek

Magyar Királyi Állami Vasgyárak Kereskedelmi Képviselete Rt.

Budapest, V. Vilmos császár út 28., földszint

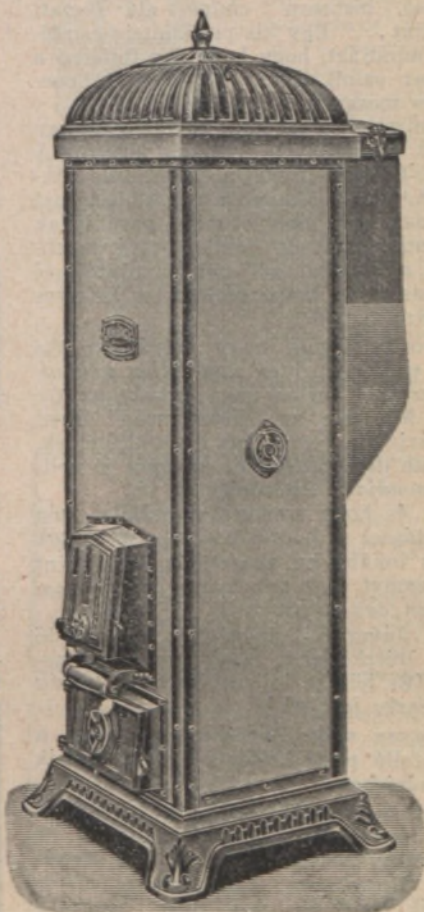
Telefonszám: 27-3-20

Szab. folytonégő

JOBBÁGY KÁLYHÁK

Főbb előnyei:

1. Még a legsilányabb hazai barnaszén is tökéletesen és teljesen szagtalanul égeti el!
2. 15—20 órán át kezelés nélkül ég!
3. Kitűnően szabályozható!
4. Hatásfoka barnaszén használatánál a hivatalos megállapítás szerint 81.8 százalék.
5. A leggazdaságosabb és legideálisabb kályharendszer, mert a legolcsóbb tüzelőanyagból is körülbelül 50%-kal kevesebbet fogyaszt a közönséges kályhánál!
6. Egyszeri begyújtással folytonégést biztosít! Kezelést alig igényel! Széngázok nem fejlődhetnek!

**A MAGYAR KIR. ÁLLAMI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK
GYÁRTMÁNYA**

Hazai szenek tüzelésére legalkalmasabb!

Kérjen ingyenes árjegyzéket!

Betyáros kritika a betyár-darabról

Alig pár hete jegyeztük fel e hasábkon, hogy egy nemzetiszínházi bemutatóról írott kritikában ilyen nemesveretű mondat jelent meg: „Ha a mai happyendet kedvelő szerzőkön múlik, Hamlet biztosan *chüpe* alá vezeti Ophéliát...” Egy kis paródiát is csináltunk mindjárt, hogy hova fog fejlődni a magyar színikritika, ha ezen a hepechüpés mesgén halad tovább.

Az elrettentő paródia, úgy látszik, nagy hatást gyakorolt a kritikus urakra. A kitűnő Lakatos László, a Pesti Napló színházi kritikusa alaposan megszívelte azt a stílusmintát, amelyet mi — paródiának szántunk. Hunyady Sándor betyárdarabjának, a „Pusztai szél”-nek bemutatójáról ugyanis ilyen betyárosakat írt Lakatos László:

„Csortos Gyula nagy betyár az Úr színe előtt. Az Isten úgy adjon nekünk szerencsét, Csortos nagy betyár az Úr előtt. Ma este az „Oroszország” híres Pál cárja óta nem láttuk ilyen kitűnőnek, ma este dermesztően és lázítóan jó volt. Mit mondjak? Szélsőségesen jó.”

„...és hogy szemben a halállal még pillantással se búcsúzik el az asszonytól, ahogy inkább az akasztófát öleli, mint az asszonyt (egy gourmand, haljak meg, ha nem egy gourmand)...”

„...Jávor Pál hadnagya: pályadöntő siker. Büszke lehet Jávor erre a mai este. (És büszke is lesz rá. Csak bízzák rá, büszke lesz rá.)”

Ímígyen szóla Zarathustra, azaz a színestollú pesti kritikus az Úr 1931-ik esztendejében.

„Mit mondjak??” — „Az Isten úgy adjon szerencsét”, hogy Gyulai Pál úr és Beöthy Zsolt úr idejében Reb Menáchem Ciceszbeiszter használta az efféle „haljak meg” és „úgy éljek” zengzetű esztétikai műkifejezéseket. (H. F.)

A cselédfrontról

Palántainéhoz így szól hónap végén a szobalány:

— Naccsága kérem, tesszen öt pengővel emelni a béremet, mert különben elmenek. Harminc pengőért nem maradok.

— Megőrült, Mari? Harminc pengőt kérni, mikor még a főzést is én végzem?

A cselédlány közbevág:

— Hászen ippeg azér’!

Matuska —

amint látjuk, *robbant* jól érzi magát a bécsi fogságban.

RENDŐRSÉGI SZÍNHÁZ

Matuska ROMEO ÉS Habli JULIA

Az Andrassy úti divatüzletben

Egy politikus vevője azt kérdezte a minap Komlós Sándortól, a népszerű Andrassy úti úridivatkereskedőtől:

— Na, megint összeül a parlament. Magát melyik ház érdekli jobban, Komlós úr... az alsó- vagy a felsőház?

— Nekem mindegy. Én a felsőház tagjainak éppen úgy szállítok alsót, mint az alsóház tagjainak felsőt.

Waldmann Sándor

egészségügyi, fürdőszoba-, árnyék-
szék- és mosdóberendezések. Ólomárk,
víz-, gőz-, légszesszerelvények. Pipere-
cikkek. Fayencemosdók, klozetszék,
bidetek és ülődeszkák, stb., stb.

Budapest VI, Vilmos császár út 61

Telefon: 102-74

BORSSZEM JANKÓ U. 7.
- ÁJT 1930-31. -

Alapítási év 1910
Hazánk első bélyegháza

BUDAPESTI BÉLYEGTÖZSÉG

Kérje most megjelent
5. számú árjegyzékünket
Budapest
Kossuth Lajos u. 7.

A Fehér Házban

Hoover: Remélem, hazamenet nem kap tengeri betegséget, Mister Laval.

Laval: Nem volna olyan nagy baj, Monsieur Hoover... Legföljebb kiadnám azt a sok mérget, amit Amerikában nyeltek velem.

A higiénikus tanu

— Figyelmeztetem a tanut, hogy csak az igazat vallja, különben a törvény a torkára forrasztja a szót.

— Kérem, bíró úr, én be vagyok biztosítva az ilyen torokbántalmak ellen. Állandóan *Hyperolt* használok.

Csemege-, fűszer-, konzerv- és italokért
telefonáljon

MIKLER SÁNDOR-hoz

Aut.: 264-86 Budapest, VI. Teréz körút 1/c

64. évfolyam, 21. (3187.) szám

Felölős szerkesztő és kiadó:
MOLNÁR JENŐ dr.

Művészeti főmunkatárs:
GÁSPÁR ANTAL

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, Mozsár ucca 9. Tel.: A. 233-24

Laptulajdonos:
Borsszem Jankó Lapkiadó Rt.
Igazgató: MOLNÁR EMIL

A BORSSZEM JANKÓ előfizetési árai:
Egész évre 20 pengő — fillér
Félévre 10 pengő 50 fillér
Negyedévre 5 pengő 50 fillér

Bíró Miklós nyomdai műintézet Rt. nyomása,
VII. Rózsa ucca 25.

Felölős: Sándor Zsigmond igazgató.

REB MENÁCHEM CICESZBEISZER SZÖRNYŰ ÁTKÖZŐDÁSAI

— O Szemák-tanács előtt kelljen teneked kiadni o fényes vacsorádat!

— Ledjenek o te lángyaidnak foltenosan bokros elfogultsága és te élvezzed o munkája jü-mölcseit!

— Pont akkor ne ledjen szükségadóra való o zsebedbe, amikor o legnadjobb székséget érzed!

— O tejrrendeletre való tekintet nélkül továbbra is változatlanul adja le o te feleséged mindenkinek o véleményét!

— Csákány-nyal vágjanak fejbe, amikor éppen Vay van rajta!

— Ledjél te színigazgató Pesten és még Hunyadyra se ledjen pénzed, amikor bántanak o Pusztai szelek!

— O hatos albizottság törölje o te székségsegéljedet!

POLITIKAI SZÍNHÁZ

INKEPUSZTAI SZÉL

Bethlen után sírja: Hunyady Ferenc gróf.

A főszerepekben kizárólag grófokkal.
(Bankárok, kartellvezérek és betyárok a helyárok dupláját fizetik.)

Úriház dísze: A SZÉP KÖNYV

Szép könyv dísze:

AZ ÍZLÉSES, MŰVÉSZI KÖTÉS

Kötesse be könyveit

Müller György könyvkötészetében

Budapest V, Vadász ucca 30.

HYPEROL szájvíz-
tabletta

ideális száj- és toroköblögető

A BORSSZEM JANKÓ RÉBUSZAI

I.

II.

III.

Megfejtése a *Borsszem Jankó* jövő számában. A helyes megfejtők a következő jutalmakban részesülnek:

1.

Sternberg
RÁKÓCZI ÚT 60
Kír. Udvari Hangszergyár
GRAMOFON LEMEZ

2.

1 doboz **DESSERT**
„Cadeau“ csokoládéárugyár rt.
Budapest VI, Izabella u. 88. gyártmánya

3.

EGY DARAB MŰVÉSZI FÉNYKÉP
Kis Pál koszorus fényképépszemester műterméből. VII, Király ucca 51. sz.

4.

Egy gobeline-párnaalap fonallal
WEISZ MARISKÁ-tól
V. Lipót körút 22

5.

Egy jumper blúz
FENYVES divatáruházából
CALVIN-TÉR 7

6.

3 darab művészeti levelezőlap
BRUNHUBER
udvari és kamarai fényképész műterméből, Budapest VIII, Baross ucca 61.

7.

Egy üveg kölnivíz
FRITZ ZSIGMOND illatszertárából
Rákóczi út 4
Külön manikűr-terem. Manikűr 40 fillér

A *Borsszem Jankó* mult számában közölt rébuszok megfejtése: I. Kintlevőség. II. Felekezetek közti béke. A megfejtők közül Kovács Károly, Gerő Alice, Dániel Mihály, Rónay Ödön, Braun Lajosné, Szegedi László, Kálmán Ottó és Márton János kaptak jutalmat.

Az

ESTI KURIR

a liberális
polgárság lapja
Mindenki olvassa

Olvassa a

MAGYAR HIRLAP

-ot,
a magyar értelmiség legkitűnőbb napilapját